

Higiena informacyjna

WIEDZA W PIGUŁCE

W ramach higieny osobistej kąpiemy się, myjemy zęby, pierzemy ubrania, obcinamy paznokcie. Te czynności bywają nużące, ale są niezbędne, jeśli chcemy żyć czysto i zdrowi. Podobnie niezbędne są zachowania związane z higieną informacyjną, czyli rozsądnym zarządzaniem naszymi informacjami.

Podstawowe nawyki higieny informacyjnej to m.in.:

- bardzo restrykcyjne i oszczędne gospodarowanie naszymi danymi osobowymi w sieci, żeby nie stać się ofiarą kradzieży tożsamości. Częste używanie pseudonimów;
- ograniczenie korzystania z „usług w chmurze”, czyli dostępnych przez sieć, aby utrudnić ich właścicielom kontrolowanie naszej komunikacji z innymi. Jeśli to możliwe, to należy wybierać takich dostawców usług, którzy mają dobrą politykę prywatności (np. nie czytają naszych emaili). Szczególnie dotyczy to usług takich jak email, serwisy społecznościowe, czaty, strony do publikacji zdjęć i filmów, mapy. Jeśli musimy korzystać z takich usług unikajmy logowania, bo ono zawsze nas identyfikuje. Jeżeli natomiast korzystamy z usług zalogowani – zadbajmy o odpowiednie ustawienia prywatności, żeby ograniczyć ilość informacji udostępnianych innym osobom;
- tworzenie kopii zapasowych informacji na których nam zależy (w tym zdjęć, tekstów, nagrań itp.) – żeby ich nie utracić w przypadku awarii lub zagubienia urządzenia;
- porządkowanie naszych danych w plikach i folderach, żeby łatwo znaleźć informacje gdy będą nam potrzebne;
- szyfrowanie danych na twardych dyskach, także w komórce czy tablecie, żeby uniemożliwić nieuprawnionym osobom dostęp do nich (np. w przypadku kradzieży telefonu);
- blokowanie albo regularne kasowanie „ciasteczek” w przeglądarkach internetowych (także mobilnych), żeby utrudnić szpiegowanie firmom marketingowym;
- pozostawienie telefonu w domu lub wyjęcie baterii, jeśli chcemy mieć pewność poufności;
- zaklejenie nalepkami kamer w urządzeniu, jeśli z nich nie korzystamy;
- blokowanie reklam i skryptów w czasie korzystania z sieci, by utrudnić przejęcie kontroli nad naszym urządzeniem;
- korzystanie z technologii anonimizujących (takich jak np. Tor, proxy, tryb anonimowy w przeglądarce internetu), żeby uniknąć nadmiernej inwigilacji;
- szyfrowanie emaili i wiadomości, jeśli zależy nam na zachowaniu tajemnicy, korzystanie z podpisów cyfrowych.

Nawyki higieny informacyjnej, choć trochę czasochłonne, mają przede wszystkim chronić nas przed zagrożeniami – zgodnie z zasadą: „łatwiej jest zapobiegać niż naprawiać szkody”.

SŁOWNICZEK

- higiena informacyjna:

Tekst: Jarosław Lipszyc, Radek Czajka, scenariusz: Małgorzata Bazan, konsultacja merytoryczna: Michał Woźniak.
Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/higiena-informacyjna/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Mobilne Bezpieczeństwo, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.

Podstawa programowa:

Wiedza o społeczeństwie, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązań.

Nowa podstawa programowa:

Informatyka, VII-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją.

Informatyka, liceum i technikum

Treści nauczania

rozwiązuje problemy korzystając z różnych systemów operacyjnych.

stosuje dobre praktyki w zakresie ochrony informacji wrażliwych (np. hasła, pin), danych i bezpieczeństwa systemu operacyjnego, objaśnia rolę szyfrowania informacji.